

ning, og jo mere Tillid man viser dem, jo mere frit man stiller dem, des bedre Betingelser have de for at blive dygtigere. I Modsætning til det ærede Medlem fra Kersteminde (Eduard Larsen), er jeg nærmest enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) i, at et Tilsyn kan ikke være noget rent subjektivt, men det maa være noget ydre og vejledende og tilskyndende. Jeg er overbevist om, at et saadant Tilsyn ikke kan undværes. Man taler om Friheden og om, at det hele beror paa Lærerens Personlighed. Ja naturligvis, al Lærergerning beror først og fremmest paa Lærerens Personlighed, saaledes forholder det sig med al aandelig Gerning, men den dygtige Lærer vil ikke lide under Tilsynet, og den mindre dygtige og den ikke dygtige vil have godt af det. Der er visse Fag, hvor det er vanskeligt at give nogen egentlig Vejledning. Saaledes maa Religionsundervisningen naturligvis være et helt frit Fag, skønt en Vejledning vist dog ikke er umulig. Men jo mere Faget er et Aandsfag, des sværere er Vejledningen. Ogsaa ved Historieundervisningen gælder det om at have et individuelt Spillerum. Men jo nærmere vi komme til Færdighedsfagene, des mere nødvendigt er det at have Metode og System. Der kæles for den stærkt udviklede Individualisme, som ligger de germanske Folk og ikke mindst os danske i Blodet, og man kan vel sige, at vi Politikere let forfalde til at kæle for Instinkter i vort Folk, som man netop skulde modarbejde. Individualisme, personlig Frigørelse er Maalet, men vi gøre det til Begyndelsen. Vi begynde at kæle for det individuelle i Børnene i Stedet for at beskære det. Naar vi sammenligne det Resultat, vor Skole kommer til i Færdighedsfagene, Læsning, Skrivning, Regning, med hvad man naar i andre Lande, vil man se, at vi staa ret langt tilbage. Det er i det hele trist, synes jeg, at se, hvor daarligt man skriver, jeg skriver selv daarligt; se i det hele, hvilken Haandskrift vi have, og se, hvor daarligt vi regne, og hvor daarligt vi læse op. Som Medlem af Skolekommissionen i flere Aar, har jeg haft Lejlighed til at se, at Børnene gaa ud af Skolen hver med sin Haandskrift, sin Metode, eller rettere sagt, der er ingen Metode i det, de komme saa ud og dratte fra hinanden, og saa staa det ret sløjt til. Det er nødvendigt, at der bliver Energi i Arbejdet netop med Færdighedsfagene, at Læreren faar strammet Børnene op. Der skal Eksercits og Disciplin til i disse Færdighedsfag. Der maa være Ensartethed i

disse Fag rundt omkring i vore Skoler. Lad de aandelige Fag blive frie, men der maa være Kraft, Metode, System. Pædagogik er ikke noget, der kan gaa paa bedste Beskub, det er en Kunst. Der er nogle, der ere fødte Pædagoger, som andre kunne lære noget af, og det er disse Mænd eller Kvinder, som vi skulle have til tilsynshavende. Hvorfor skulle disse tilsynshavende være noget saa forfærdeligt, som de baade i Romaner, i Avisartikler og i Taler her i Salen gøres til? Er der ikke Mulighed for, at der kan blive Fest i Skolen, naar Tilsynet kommer der, at Læreren kan føle noget ud over det dagligdags. Saadan skulde det være, og saadan faa vi det nok i alt Fald efterhaanden. Denne Utrampethed, denne Tilfældighed, dette uordnede, som der er ved vore Skoler, er af det onde, og det er det, vi skulle modarbejde. Jeg vil derfor ikke have noget imod et ensartet Tilsyn i det rent ydre, og derved lægges der heller ikke noget Baand paa Personligheden. Den kraftige Personlighed skal nok gøre sig gældende, hvor han saa er. Men det er over det formelle i Undervisningen, at der skal være Metode og System, der skal være et kraftigt og ansporende Tilsyn.

Jeg synes, at dette Lovforslag ikke rigtig har turdet tage Stilling til den ene eller den anden Side. Det har villet tage pædagogiske Hensyn, men alligevel: man tør ikke. Provstikonsulenten behøver jeg ikke at røre ved mere, han er i Virkeligheden bleven temmelig medtaget fra alle Sider. Amtskonsulenten betyder ogsaa grumme lidt i pædagogisk Henseende. Han bliver i Virkeligheden kun forretningsførende. Dog tror jeg, at alt det meget, der er sagt om ham, kunde man føje adskiligt Minus til; jeg tror slet ikke, denne Amtskonsulent var saa ilde, hvis vi havde de Penge, han vil koste. Nu er man bange for de mange Embedsmænd i Landet; det er en smuk Frygt, og jeg kan i og for sig ikke have noget imod den. Men naar disse Embedsmænd kunne være med til at gøre vore Folkeskoler bedre, har jeg intet som helst imod dem, og da jeg ikke er bange for et kraftigt og virksomt Tilsyn paa sine Steder, kan jeg heller ikke gaa ind paa den Begrundelse, som har været fremført mod disse Konsulenter. Da jeg ønsker, at man skal arbejde i Tilslutning til det foreliggende Lovforslag, kan jeg slutte mig til det Synspunkt, som det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen) gjorde gældende med Hensyn til Tilsynet, et Synspunkt, som ogsaa er gjort gældende i den Adresse, der